

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом АТ «Укрпошта»
від 30.10.2024 № 8871

Порядок упакування та маркування поштових відправлень в об'єктах поштового зв'язку АТ «Укрпошта»

1. Загальні вимоги

1.1 Порядок упакування та маркування поштових відправлень в об'єктах поштового зв'язку АТ «Укрпошта» (далі – Порядок) розроблено відповідно до вимог Правил надання послуг поштового зв'язку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.03.2009 № 270 (із змінами) (далі – Правила).

1.2 Забороняється приймати до пересилання вкладення, що визначене Переліком вкладень, заборонених до пересилання у поштових відправленнях, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2023 р. № 958 (зі змінами).

1.3 У цьому Порядку терміни вживаються у значеннях, наведених в Законі України «Про поштовий зв'язок» та Правилах.

1.4 Упакування поштових відправлень (далі – Відправлення) залежно від вкладення встановлюється операторами поштового зв'язку.

1.4.1. Оператор поштового зв'язку може відмовити відправнику в прийманні Відправлення, якщо його упаковка не відповідає вимогам цього Порядку або запропонувати додаткове упакування в пакувальну тару АТ «Укрпошта».

1.4.2. Ознайомитись із зразками пакувальної тари, що використовується при прийманні для пересилання Відправлень у об'єктах поштового зв'язку, можна на сайті АТ «Укрпошта» за посиланням <https://www.ukrposhta.ua/ua/upakuvannia>.

1.5. Відправлення з найдовшою стороною ≤ 700 мм, вага якого до ≤ 30 кг упаковуються виключно в ящики/коробки та обробляються (сортуються) на конвеєрах автоматизованих сортувальних ліній.

1.6. Відправлення з розміром найдовшої сторони > 700 мм, не підлягають до сортування на конвеєрах автоматизованих сортувальних ліній та обробляються (сортуються) вручну, за винятком Відправлень, що упаковані в коробку тубус з розмірами 1100 мм x 150 мм x 130 мм.

1.7. **Упакування Відправлень** – це комплекс операцій:

1.7.1. З розміщення вкладення в пакувальну тару (ящик, коробку, мішок, крафтовий папір, поліетиленову плівку).

1.7.2. З упакування окремих елементів вкладення, підклеювання клапанів тощо, за виконання яких працівником об'єкта поштового зв'язку стягується додаткова плата відповідно до діючих тарифів на інші послуги поштового зв'язку.

1.8. Упаковка Відправлення обирається відправником залежно від форми та характеру вкладення, виду Відправлення з урахуванням часу на пересилання, інших умов пересилання, а також унеможливлення заподіяння шкоди життю та здоров'ю працівників поштового зв'язку або третіх осіб, забруднення чи псування (пошкодження) інших Відправлень та поштового обладнання.

1.9. Відповідальність за забезпечення належної упаковки Відправлення покладається на відправника. Пакування має забезпечувати належний рівень захисту вмісту Відправлення від ризиків пошкодження, що виникають при транспортуванні, обробці та сортуванні як в ручному режимі так і з використанням автоматизованого сортувального обладнання та автоматичних пристроїв для завантаження, перевантаження та розвантаження, а також при необхідності, різких змін клімату, температури або при перевезенні повітряним шляхом, коливань атмосферного тиску.

1.10. Відправлення з пошкодженими, забрудненими упаковками чи без належного упакування пересиланню не підлягають та повертаються відправникам.

1.11. У разі неналежного упакування Відправлення відправником, пропонується придбати та перепакувати вкладення у тару, що відповідає характеру вкладення та забезпечує його схоронність, а також можливість обробки Відправлення з використанням технічних засобів.

1.12. У разі відмови відправника від придбання пакувальної тари АТ «Укрпошта» або від перепакування дрібного Відправлення у тару, що відповідає вимогам цього Порядку, оператор поштового зв'язку упакує Відправлення в пакет АТ «Укрпошта».

1.13. Вкладення повинно бути упаковане у пакувальну тару таким чином, щоб унеможливило його переміщення в упаковці, тертя чи ударів між самими предметами або між предметами і стінками ящика. Всі пустоти мають бути заповнені наповнювачем (ущільнювач пінопластовий, повітряно-бульбашкова плівка, гофрований картон).

1.14. У разі пересилання Відправлення у заводській упаковці, яка відповідає вимогам цього Порядку, Відправлення може додатково не пакуватися.

1.15. **Заводська упаковка** – коробка, що закрита з усіх сторін, без деформацій, з рівними ребрами жорсткості, яка витримує вагу вкладення всередині без деформацій. Коробка має бути міцно скріплена так, щоб

відправлення не деформувалось при пересиланні. Вкладення всередині має бути надійно закріплене та не має вільно переміщуватись всередині коробки.

1.16. **Фірмова упаковка** - вид упаковки, що використовується виробниками для реклами/збереження/продажу вкладення, може мати блістерне упакування та контрольну марку (аксесуари, парфумерні вироби, косметика, мобільні телефони, взуття тощо).

1.17. Розмір Відправлення в упаковці, довжина сторони (мм), вага (кг) повинні відповідати вимогам, визначених у внутрішніх нормативних документах, затверджених наказами АТ «Укрпошта».

1.18. **Неконвеєрні Відправлення** (ручна обробка) – Відправлення некоробочного формату (розмір найдовшої сторони ≤ 700 мм та вага ≤ 30), які не мають плоскої/рівної основи, можуть містити виступаючі елементи, та упаковані в стрейч-плівку, мішок або коробку з розміром найдовшої сторони ≤ 700 мм та вагою > 30 кг, або розміром найдовшої сторони > 700 мм та вагою ≤ 30 кг (Рис. 1).

Рис. 1. Зразки неконвеєрних Відправлень

1.19. Пакувальна тара, що використовується для упакування Відправлень: поштові конверти, спеціальні конверти з полімерних матеріалів (поліетиленові пакети), цупкий папір, футляри, коробки, мішки, пакети із повітряною вставкою, гофровані картонні ящики (Рис. 2).

Рис.2. Види пакувальної тари

1.20. Відправлення з розмірами найдовшої сторони ≤ 700 мм., упаковуються в гофровані картонні ящики або в коробки.

1.21. Неконвеєрні Відправлення упаковуються відповідно до вимог розділу 3 цього Порядку.

1.22. Відправлення з вкладенням письмового формату, документів з розмірами найдовшої сторони ≤ 400 мм., упаковуються в поштові конверти, спеціальні конверти з полімерних матеріалів (поліетиленові пакети), крафтовий папір, пакети із повітряною вставкою.

1.23. Для внутрішнього пакування вкладення у Відправлення може використовуватись: гранульований пакувальний наповнювач, вставки з картону, пакувальна сітка, повітряно - бульбашкова плівка (Рис.3), зім'ятий папір тощо.

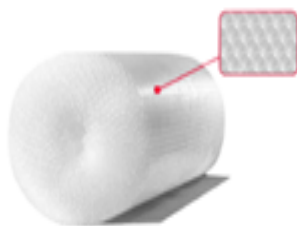

Рис. 3. Зразок повітряно - бульбашкової плівки для внутрішнього пакування

1.24. На упаковці або конверті Відправлення має залишатися достатньо місця для написання службових позначок або накладання штемпелів та ярликів.

1.25. Забороняється приймання до пересилання Відправлень, що фактично складаються з двох місць, прикріплені один до одного скотчем та оформлені як одне Відправлення з одним бланком супровідної адреси.

1.26. Забороняється приймання для пересилання Відправлень, упакованих у надто тонке, пошкоджене (із розривами (щілинами), вологими або жирними плямами, тощо) пакування, чи таке, що не є достатнім для убезпечення вкладення від псування в процесі пересилання.

2. Вимоги та особливості пакування предметів, речей

2.1. Відправлення з крихким вкладенням пакуються відповідно до таких вимог:

2.1.1. Вкладення у Відправлення (кожна одиниця вкладення) з усіх боків закривається пом'якшувальним матеріалом (три шари повітряно-бульбашкової плівки або не менше ніж 2 см з кожної сторони іншим пом'якшувальним матеріалом). Дрібні крихкі предмети, загортають окремо та пошарово вкладаються у коробку, при цьому пустоти заповнюються наповнювачем (Рис. 4). Між шарами може створюватись вставка з картону (Рис.5).

Рис.4. Зразок упаковки посуду та заповнення пустот

Рис. 5. Зразки упаковки крихкого вкладення з використанням картонних вставок

2.1.2. Посуд та інші предмети в заводській упаковці без пом'якшувального матеріалу (в яку неможливо додати пом'якшувальний матеріал) допаковуються в три шари повітряно-бульбашкової плівки та запаковуються в ящик виготовлений з тришарового гофрованого картону, пустоти заповнюються пом'якшувачем (Рис.6).

Рис. 6. Зразок упаковки скляних чи інших крихких предметів

2.1.3. Техніка та електроніка підлягає додатковому упакованню в гофровану картонну упаковку (Рис. 7).

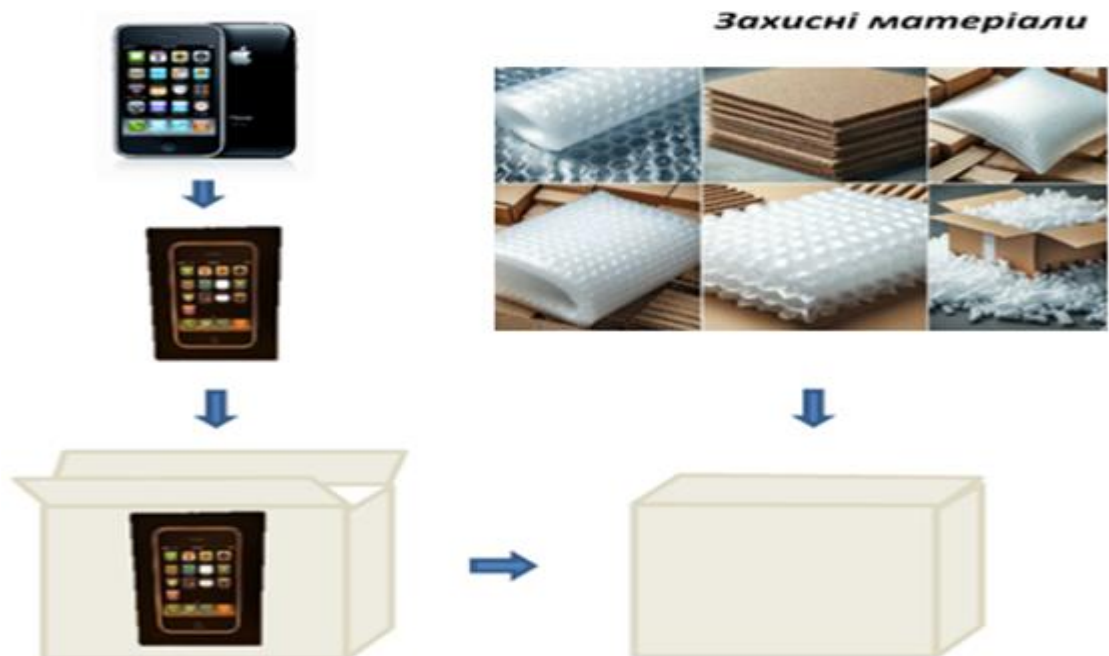

Рис.7. Зразок упакування техніки та електроніки

2.1.4. У разі якщо вкладення зафіксоване всередині, захищене гофрокартонними чи пінопластовими вставками в коробці та не має безпосереднього контакту зі стінками, воно не допаковується.

2.1.5. Точні вимірювальні прилади упаковуються у тверду тару з захисним матеріалом, що запобігає пошкодженню вкладення під час пересилання. Прилади із скляними деталями упаковуються в ящики із спеціальним кріпленням.

2.2. При пакуванні рідин в пластикових ємностях з кришкою, яка закручується, перевіряється надійність закриття такої кришки (у тому числі автокосметика, масло для авто, миючі засоби, мед тощо). Ємності з рідинами мають бути розміщені у вертикальному положенні, горловиною вгору.

Горловини пластикової чи металевої тари, які не мають спеціальної пломби чи замка, який запобігає відкриванню тари, у тому числі пляшки, що зверху мають механізм із розпилювачем, закріплюються скотчем хрест навхрест з фіксацією скотча на корпусі такої тари (пляшки, каністри тощо).

Вкладення закривається з усіх боків пом'якшувальним матеріалом та укладається в ящик, виготовлений з тришарового гофрованого картону, пустоти заповнюються наповнювачем.

2.2.1. Скляні, пластикові пляшки в заводських «спайках» (заводські «спайки» розривати заборонено), рідкі миючі засоби в дой-паках запаковуються в пом'якшувальний матеріал (три шари повітряно-бульбашкової плівки або не менше ніж 2 см з кожної сторони іншим пом'якшувальним матеріалом) та запаковуються в ящик виготовлений з тришарового гофрованого картону (пустоти заповнити наповнювачем) (Рис.8).

Рис.8. Зразок упакування пластикових пляшок або рідких засобів в дойпаках.

2.2.2. Ємності з рідиною у заводській упаковці (у яку неможливо додати пом'якшувальний матеріал) необхідно допакувати у пом'якшувальний матеріал (3 шари повітряно-бульбашкової плівки або не менше ніж по 2 см з кожної сторони іншим пом'якшувальним матеріалом) та запакувати в ящик, виготовлений з тришарового гофрованого картону.

2.3. Предмети одягу та взуття, інші м'які вироби упаковуються в ящики виготовлені з тришарового гофрованого картону або пакети в залежності від характеру вкладення. У разі пакування в пакет Відправлення повинно мати плоску/рівну основу (Рис.9).

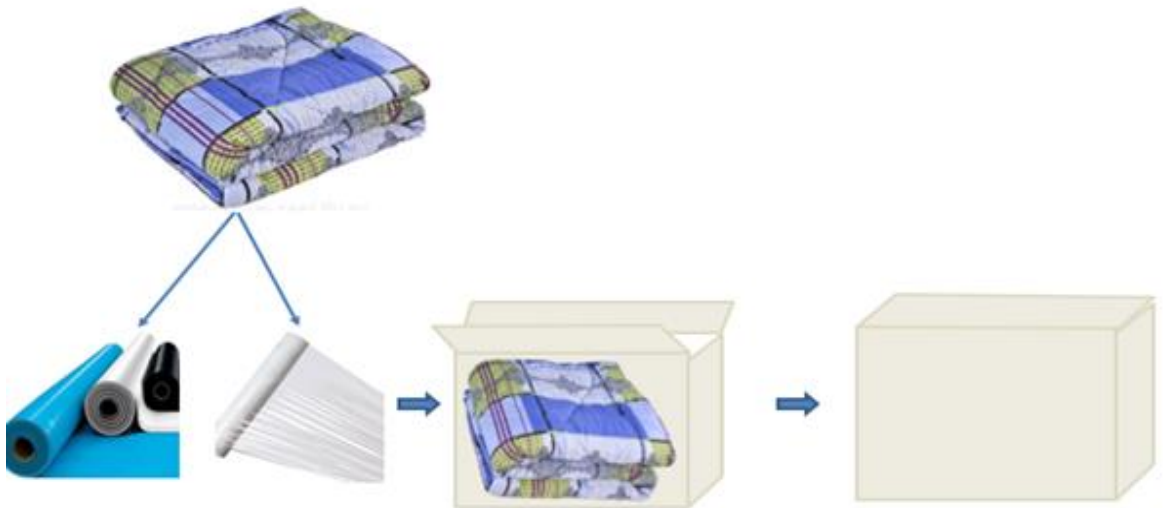

Рис. 9. Зразок упакування м'яких виробів

2.3.1. Товари зазначені у цьому пункті, які упаковані у фірмовій упаковці допаковуються у гофровані картонні ящики, виготовлені з тришарового гофрованого картону.

2.3.2. Взуття без фірмової коробки пакується у гофровані картонні ящики/гофрокартонну коробку (пустоти заповнити паперовим наповнювачем).

2.4. Сухі барвники, небарвні сухі порошки, фарбувальні порошки попередньо упаковуються в коробки (у разі відсутності заводського або фірмового пакування), які в свою чергу запаковуються в ящик (Рис.10).

Рис. 10. Упакування барвників

2.5. Сипучі товари та сухі суміші (такі як зернові культури, корм для тварин, наповнювачі для туалетів, борошно, спеції тощо) упаковуються в залежності від розмірів початкової упаковки в ящик з тришарового гофрованого картону або в міцний мішок. Якщо початкове упакування здійснене у заводський мішок, відправлення додатково обгортається в п'ять шарів стрейч-плівки (Рис.11).

Рис. 11. Упакування сипучих матеріалів та сухих сумішей

2.6. Для пересилання бджолої матки має використовуватися спеціальна упаковка розмірами 70 x 35 x 20 мм, яка повинна бути додатково вкладена в картонну тару відповідних розмірів, в залежності від кількості упаковок з бджолиними матками з отворами для вентиляції. Максимальний розмір додаткової упаковки становить 340 x 240 x 100 мм (Рис. 12). Такі Відправлення обробляються (сортуються) вручну.

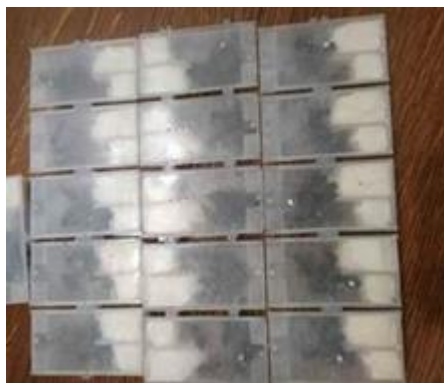

Рис. 12. Упакування бджолої матки

УВАГА! Поштові відправлення з вкладенням бджіл **НЕ ПРИЙМАЮТЬСЯ** до пересилання.

2.7. Придатні для транспортування овочі та фрукти упаковуються у дерев'яні ящики або ящики виготовлені з тришарового гофрованого картону. (Рис. 13).

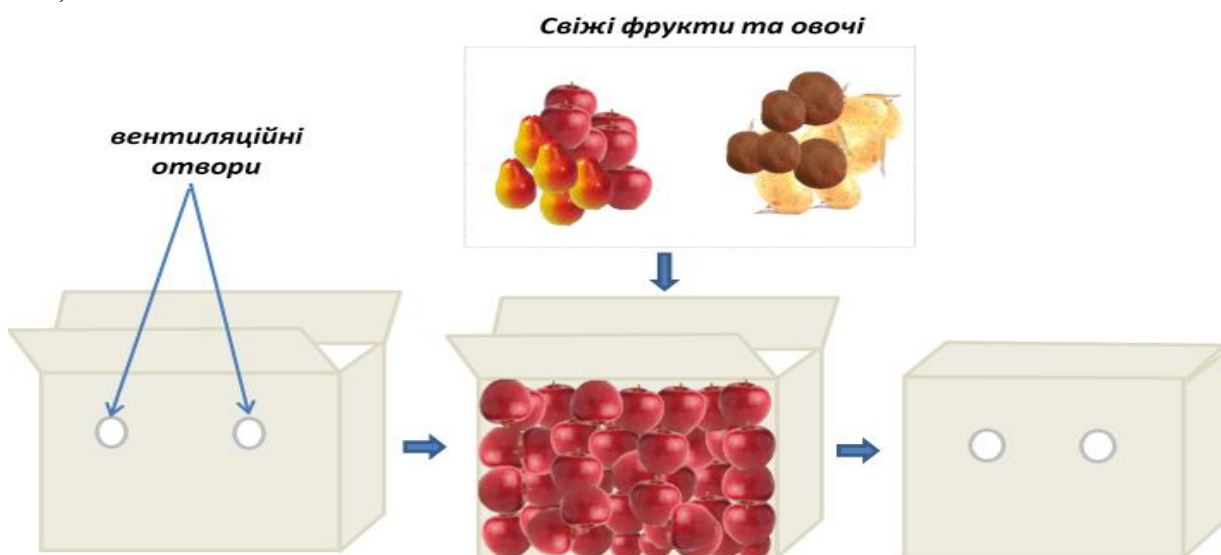

Рис. 13. Упакування фруктів та овочів

Овочі та фрукти, що мають щільну структуру, також можуть упаковуватись в міцний мішок (Рис. 14)

Рис. 14. Зразок упакування овочів, фруктів з щільною структурою

2.8. Хутро, шкурки гризунів без спеціальної обробки, а також вовна, щетина, волос, пір'я і пух упаковуються у тканину (мішковину) чи торбинку з поліетиленової плівки або пакет, які вкладаються у ящики.

3. Особливості пакування вкладень у Неконвеєрні Відправлення, що обробляються (сортуються) вручну

3.1. При упакуванні Відправлень з найбільшою стороною ≥ 700 мм, речі розміщуються в мішку поліпропіленовому/поліетиленовому або пакуються в п'ять шарів стрейч-плівки, що має міцність/стійкість до розриву, проколу, продавлювання, шари якої щільно прилягають один до одного і під час обмотування утворюють герметичну упаковку.

Забороняється пакувати гострі та крихкі Відправлення в м'яку упаковку (оболонку).

3.2. При прийманні для пересилання саджанців дерев, кущів, інших рослин без горщика з/без землі кореневище з землею обгортається у стрейч-плівку та вкладаються в ящик/коробку/тубус.

3.3. Рослини з землею та у горщиках, дерева та кущі у горщиках – обгортається корінь/горщик у стрейч- плівку та закріплюється скотчем біля пагону так, щоб земля не відділялася від коренів/не висипалась із горщика, загортаються в трьохшаровий гофрокартон по висоті рослини, керамічний горщик додатково обгортається пом'якшувальним матеріалом (три шари повітряно-бульбашкової плівки) поверх гофри, вкладаються в тубус(и) або підрізану по висоті коробку.

3.4. Валізи, наплічники, бідони, предмети із суцільного шматка, автомобільні крила/двері/бампер, коляски, велосипеди, легкосплавні автомобільні диски з шинами, обладнання для ванних кімнат, спортивне спорядження тощо, за винятком гострих і різальних предметів, розміри і маса яких не перевищують розміру і масу, визначених у внутрішніх нормативних документах, затверджених наказами АТ «Укрпошта», упаковуються в п'ять шарів стрейч- плівки.

3.5. Меблі в заводському пакуванні (трьох/п'яти шаровий гофрокартон/коробка) повинні бути надійно зафіксовані всередині. Зовнішні кути та торці меблів надійно захищаються картонними кутниками, які фіксуються поліпропіленовими стяжками.

3.6. Меблі з крихкими елементами - крихкі частини повинні бути закриті пом'якшувальним матеріалом (повітряно - бульбашковою плівкою). Все Відправлення повинно бути запаковане повністю в трьох/п'яти шаровий гофрокартон. Зовнішні кути та торці меблів надійно захищаються картонними кутниками, які фіксуються поліпропіленовими стяжками.

3.7. Каркасні матраци запаковуються у чохла. В разі відсутності чохла – по периметру матрац закривається гофрокартоном та весь обгортається в стрейч-плівку (три шари). Ватні та безкаркасні матраци вкладаються в мішок або запаковуються в поліетиленову плівку або в п'ять шарів стрейч-плівки або повністю закривається гофрокартоном та обгортаються в стрей- плівку.

3.8. Сталеві диски, шини, диски з шинами в зборі можуть прийматись до пересилання без упакування.

3.9. Генератори, акумулятори та зарядні станції (безкислотні), що підлягають для пересилання, повинні бути зафіксовані в середині пакування, клеми закриті пластиковими ковпачками. Коробка повинна бути заводською із п'яти шарового гофрокартону, без розривів, деформацій, отворів, без жирових плям. Щільно обгортається Відправлення трьома шарами стрейч-плівки.

Не приймаються до пересилання генератори та акумулятори, що заправлені паливно-мастильними матеріалами.

3.10. Для транспортування неконвеєрних Відправлень можуть використовуватись дерев'яні піддони розмірами 600*800мм, 800*1200 мм, висота з урахуванням основи палети ≤ 1800 мм (Рис.15).

Рис.15. Зразок палети 800*1200 мм

3.11. Палетування палети передбачає формування палети АТ «Укрпошта». Формування палети – це надання піддона АТ «Укрпошта», укладання на нього Відправлень, згрупування їх у єдине ціле та закріплення на піддоні за допомогою стрейч-плівки.

3.12. Відправлення, кількість яких визначена АТ «Укрпошта», (згруповані Відправлення) на палеті повинні бути сформовані відправником вертикально рівно без виступаючих частин. Усі місця на палеті повинні бути у якісній упаковці (без розривів, вм'ятин, деформацій). Палета упаковується не менше ніж трьома шарами стрейч - плівки.

3.13. Палета з відрами/каністрами/рідинами не в коробках - повинна мати не більше трьох рядів, кожен ряд перекладається листом гофрокартону, верхній ряд палети також закривається гофрокартоном. Палета обгортається одним шаром картону та запаковується в мінімум п'ять шарів стрейч плівки.

3.14. На поверхні палети з Відправленнями із вкладенням сипучих матеріалів розміщується картон. Між сипучими відправленнями та краєм палети дотримується відстань не менше 5 см., вкладення фіксується стяжками. Палета запаковується мінімум в п'ять шарів стрейч- плівки.

3.15. Для транспортування неконвеєрних Відправлень, що за своїми розмірами не поміщаються на палету, відправникам рекомендується використовувати дерев'яне обрешетування (каркас з деревини), у який поміщається Відправлення великих габаритів, що має виступаючі частини або геометричні параметри, які сприяють його пошкодженню або пошкодженню інших відправлень. Відправлення повинне бути зафіксованим в середині розпірками-фіксаторами, та не повинне переміщатися. (Рис.16).

Рис. 16. Дерев'яне обрешетування Відправлень

3.16. Неподільні предмети у фабричній або заводській упаковці (дерев'яних, ящиках та коробках з міцного картону), яка відповідає встановленим, розмірам та масі і забезпечує збереження вкладки та не може завдати шкоди іншим Відправленням, приймаються без додаткового упакування (Рис. 17).

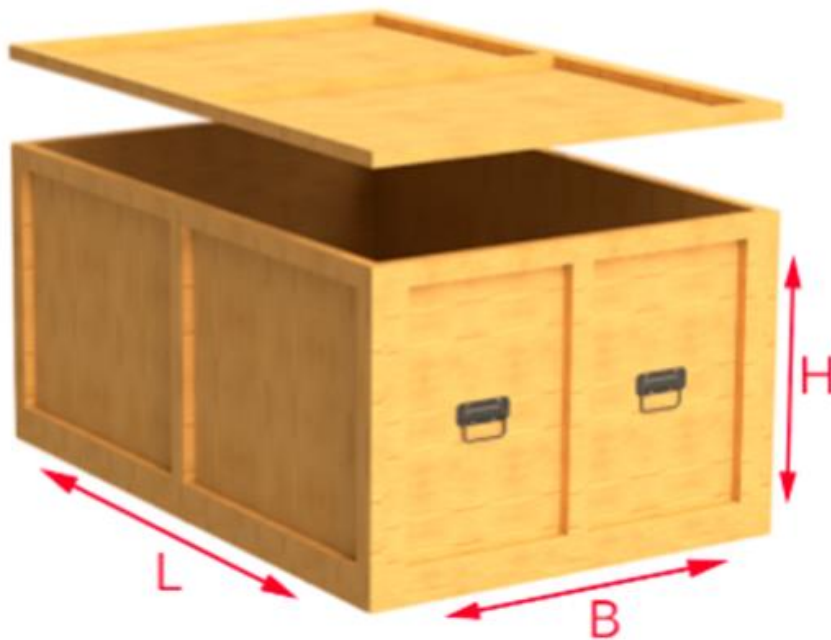

Рис.17. Неподільні предмети у фабричній або заводській упаковці

4. Загальні положення маркування Відправлень

4.1. **Маркування Відправлень** - процес розміщення бланку супровідної адреси на Відправленні, що роздрукований за допомогою автоматизованих систем АТ «Укрпошта». На бланку супровідної адреси зазначається: найменування та поштові адреси відправника та адресата (одержувача), вид Відправлення та інші параметри, що передбачені вимогами діючих нормативних документів АТ «Укрпошта».

4.2. Для міжнародних Відправлень супровідна адреса може вкладатись до самоклеючого прозорого пакету (за наявності), який прикріплюється до Відправлення.

4.3. Супровідна адреса приклеюється/прикріплюється до Відправлення рівно, без загинань, щоб уникнути неможливості зчитати дані.

4.4. Штриховий кодовий ідентифікатор на супровідній адресі заборонено заклеювати скотчем, щоб забезпечити зчитування інформації технічними засобами.

4.5. Інформація, що зазначена на супровідній адресі повинна бути чіткою та без розмиття.

4.6. Супровідна адреса розміщується на спеціально відведеному місці, або в лівому верхньому куті, при цьому заборонено перегинати штриховий кодовий ідентифікатор.

4.7. Будь-які маркування та інші позначки на Відправленні, які втратили свою чинність чи актуальність видаляються або заклеюються новими актуальними.

4.8. Супровідна адреса не повинна частково чи повністю закриватися стрейч-плівкою, скотчем чи іншим матеріалом, має бути повністю та міцно прикріплена до упаковки, щоб уникнути відривання/відклеювання.

4.9. Вимоги до прикріплення/наклеювання супровідної адреси до Відправлення при упакуванні:

4.9.1 у паперовий конверт - на клапан конверта (Рис. 18);

4.9.2 у пакет із повітряною вставкою – на клапан конверта, перед цим з клапана знімається захисна плівка, клапан приклеюється до зворотного боку пакета (Рис.18).

4.9.3 у поліетиленовий пакет – на клапан пакета (Рис.18).

Рис. 18. Зразки прикріплення бланку супровідної адреси

4.9.4 у ящик з гофрокартону – на визначеному місці (за наявності на ящику спеціальних позначок). При відсутності визначеного місця (спеціальної позначки), бланк супровідної адреси прикріплюється у лівому верхньому кутку верхньої (лицьової) сторони ящика.

У разі, якщо механізм складання ящика з розміром найдовшої сторони становить до 300 мм передбачає наявність стику клапанів, то на такий стик наноситься скотч. Якщо стики клапанів відсутні, ящик обклеюється скотчем один раз по ширині (Рис. 19).

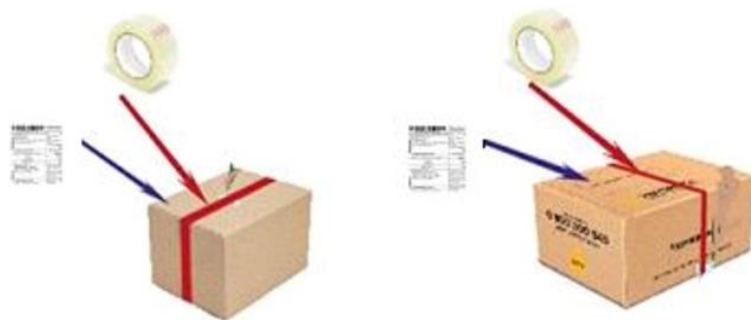

Рис. 19. Зразок варіантів маркування та упакування у ящики з гофрокартону (розмір найбільшої сторони яких становить до 300 мм)

У разі, якщо механізм складання ящика з розміром найдовшої сторони становить від 300 до 450 мм та передбачає наявність стику клапанів, на такий стик та по ширині ящика наноситься скотч. Якщо стики клапанів відсутні, ящик обклеюється скотчем хрест навхерст (Рис. 20).

Рис. 20. Зразок маркування та упакування у ящик з гофрокартону (розмір найбільшої сторони яких становить від 300 до 450 мм)

4.10. При упакуванні Відправлення у ящики з гофрокартону, розмір найбільшої сторони яких становить від 450 мм стики клапанів ящика обклеюються скотчем. Крім того, обклеюється скотчем двічі по ширині гофрокартонного ящика (Рис. 21).

Рис.21. Зразок маркування та упакування у ящики з гофрокартону (розмір найбільшої сторони яких становить від 45 см)

4.11. На довгих вузьких ящиках (коробках) супровідна адреса розміщується по центру Відправлення вздовж відправлення так, щоб зчитувався її зміст та не перегинався штриховий кодовий ідентифікатор.

4.12. При упакуванні в мішок, верхній край мішка зав'язується шпагатом. Супровідна адреса прикріплюється на середину мішка поверх скотчу, що попередньо наклеюється по колу на мішок і фіксується з обох сторін. **Забороняється наклеювати скотч поверх супровідної адреси (Рис. 22).**

Рис. 22. Зразок маркування та упакування ПВ у мішок

4.13. На неподільні предмети у фабричній або -заводській упаковці (в дерев'яних, диктових ящиках та коробках з міцного картону) супровідна адреса наклеюється на лівий верхній кут верхньої (лицьової) сторони Відправлення, як наведено на рис. 23.

Рис.23. Зразок маркування на неподільних предметах у фабричній або заводській упаковці

4.14. Предмети, які пересилаються без упаковки (сталеві диски, диски з шинами в зборі) обклеюються скотчем, супровідна адреса приклеюється на зовнішній діаметр поверх скотчу (Рис. 24).

Рис. 24. Зразок прикріплення супровідної адреси на предмети без упаковки